

N:o 66.

Af herr **M. Arhusiander**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring i kongl. förordningen angående försäljning af vin och maltdrycker m. m. den 24 oktober 1885.

Genom kongl. förordningen den 2 juni 1893 är föreskrifvet, att ingen må på landet, utan särskildt tillstånd, till afhemtning försälja maltdrycker till mindre myckenhet än tio liter. Man har derigenom velat förhindra den utminuterung af dylika drycker, som, i stället för att bereda allmänheten tillfälle att inköpa sitt verkliga behof deraf, leder till missbruk och tjenar att tillfredsställa begäret efter rusdrycker. Erfarenheten har nemligen gifvit vid handen, att lättheten att i små kvantiteter tillhandla sig maltdrycker gifvit anledning till, att den fattiges ringa arbetsförtjenst ofta förlösas på dylika inköp, hvaraf fylleri och oordningar uppstå till skada och olägenhet ej blott för det allmänna, utan äfven och kanske mest för köparne sjelfva. Dessa olägenheter har lagstiftaren emellertid, såsom här ofvan blifvit nämndt, sökt afhjelpa genom nyss omförmälda förordning och det deri meddelade förbudet att försälja ifrågavarande drycker i mindre myckenhet än tio liter. Detta förbud skulle också gjort god verkan och förhindrat många af de anmärkta missbruken, derest icke bryggerierna, hvilka icke äro inbegripna i nämnda förbud, genom sina ölutkörare hålla allmänheten till handa maltdrycker i huru små kvantiteter som helst.

Det är tydligt, att för den, som har begär efter dessa drycker, det skall ligga nära till hands, att, då han saknar medel att i handelsboden inköpa den minsta myckenhet, som der får säljas, eller tio liter, han i stället skall vända sig till ölutkörare och deras ölass, som i riklig mängd finnas att tillgå på de allmänna vägarne samt der förskaffa sig hvad handelsboden ej har rätt att lemna. Följden blir, att ölvagnarne omsvärmas af en mängd mer eller mindre rusiga köpare, till stort men för lugnet och ordningen å vägarne och mycket obehag för de vägfärande.

Åberopade kongl. förordningen den 2 juni 1893 är således till ingen nytta, om ej äfven bryggeriernas ölutkörare inbegripas i förbudet att sälja maltdrycker i mindre myckenhet än handlande i allmänhet, åtminstone då försäljningen sker å vägar och allmänna platser.

Rättigheten för tillverkare af maltdrycker att på grund af gällande näringsförfattningar afyttra sin tillverkning på sätt, dem för godt synes, bör väl liksom hvarje annan handtering vara underkastad de inskränkingar och modifikationer, som staten kan anse erforderliga för uppehållande af ordning och sedlighet.

Ett annat missbruk, som eger rum på flera ställen, består deri, att bryggerierna hålla sina försäljningsställen öppna under sön- och helgdagar. Huruvida maltdrycker verkligen kunna vara att hänföra till lifsförnödenheter, som under sådan tid få hållas till salu, vågar jag icke afgöra, men att detta slag af lifsförnödenheter är af beskaffenhet att ej kunna undvaras under söndagen, torde dock med fog kunna ifrågasättas. Säkert är emellertid, att försäljningen häraf under nämnda tid utöfvar ett mycket störande inflytande på söndagens helgd och leder till sabbatens firande på ett sätt, som säkerligen ej är med denna heliga hvilodag afsedt.

Såsom af närlagda kommunalstämmoprotokoll inhemtas, hafva de af mig nu påpekade olägenheter och missbruk utgjort föremål för missnöje och bekymmer inom åtskilliga kommuner, och jag uppfyller endast en allmänt uttalad önskan, då jag tager mig friheten att här föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes *dels* åt kongl. förordningen den 2 juni 1893, angående förbud att å landet utan särskildt tillstånd försälja maltdrycker för afhämtning till mindre quantitet än tio liter, gifva den utsträckning, att den äfven komme att gälla för bryggeriernas ölutkörare vid försäljning af maltdrycker å landet på vägar och andra allmänna platser, *dels* i kongl. förordningen angående försäljning af vin och maltdrycker, kokadt kaffe och andra tillagade, icke spirituösa drycker den 24 oktober 1885 införa bestämmelse derom, att försäljning af maltdrycker å tillverkningsstället icke må ega rum å sön- och helgdagar emellan klockan sex om morgonen och klockan nio om aftonen.

Stockholm den 29 januari 1896.

M. Arhusiander.

Utdrag ur protokoll, hållet å kommunalstämma med Alnö kommun den 19 januari 1896.

§ 1.

Med anledning af de ofta upprepade oordningar, som förorsakas genom bryggeriernas rättighet att dels vid tillverkningsstället och dels utefter allmänna vägar från åkdon utförsälja sina tillverkningar, äfven i mindre partier än 10 liter, beslöt den talrikt besökta kommunalstämman enhälligt, att hos några af länets riksdagsmän göra vördsam anhållan derom, att motion vid nu instundande riksdag väckes i syfte, att rättigheterna enligt gällande lagbestämmelser måtte inskränkas i möjligaste mån, såväl i afseende å minimiqvantiteten för tillverkares tillåtna försäljning som be-
träffande stället och tiden, då densamma får ega rum.

Vidare ville äfven kommunalstämman framhålla det önskvärda uti att erhålla om möjligt ytterligare skärpta bestämmelser för lagöfverträdelser angående all försäljning af öl och andra rusdrycker, på grund af de svårigheter, som visa sig uti att till laga näpst kunna befordra lagöfverträdare.

§ 2.

Att till riksdagsmännen, häradshöfdingen och riddaren herr A. H. Ölander och grosshandlaren och riddaren herr M. Arhusiander insända bestyrkta utdrag af detta protokoll och i öfrigt vidtaga de åtgärder, som för ändamålet kunde anses nödiga, utsågos grosshandlarne G. P. Braathen och Adolf Sundberg, disponenterna H. Flygt och O. Sillerström, inspektoren Georg Ångström samt handlandena P. Söderström i Strand och K. T. Strandberg i Wii.

§ 3.

-----

§ 4.

Till att justera protokollet utsågos kyrkovärden H. P. Westin och inspektoren Gustaf Lindbeck.

Som ofvan.

Er. Jon. Jonsson.

Justeradt:

H. P. Westin.

Gustaf Lindbeck.

Rätt utdraget intygar:

Er. Jon. Jonsson,

kommunalstämmans ordförande.

Protokoll, fördt vid kommunalstämma
med Njurunda församling i sockenstugan
söndagen den 12 januari 1896.

§ 1.

Med anledning af de ofta upprepade oordningar, som förorsakas genom bryggeriernas rättighet att dels vid tillverkningsstället och dels utefter allmänna vägar från åkdon utförsälja sina tillverkningar äfven i mindre partier än 10 liter, beslöt kommunalstämman att hos några af länets riksdagsmän göra vördsam anhållan derom, att motion vid nu instundande riksdag väckes i syfte att få gällande lagstiftning ändrad i sådan riktning, att tillverkare af öl och andra dermed jemförliga drycker underkastas bestämmelserna i § 11 af Kongl. Maj:ts nådiga kungörelse af den 2 juni 1893 angående vissa ändringar i förordningen den 24 oktober 1885 angående försäljning af vin, maldrycker, kokadt kaffe och andra tillagade, icke spirituösa drycker, äfvensom att all ölförsäljning varder vid bryggerierna förbjuden under sön- och helgdagar.

Som ofvan.

Th. Mannerfelt.

kommunalstämmans ordförande.

Justeradt samma dag:

Gustav Häggqvist.

N. P. Bergström.

Rätt afskrifvet betygar:

Th. Mannerfelt.